

STRÁNKY & SPOL.

Tily a knižní tuláci

ANNA JAMESOVÁ

FRAGMENT

Stránky & spol.

Tily a knižní tuláci

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Anna Jamesová

Stránky & spol. – Tily a knižní tuláci– e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

STRÁNKY & SPOL.

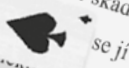

... a smály se tomu, co řekla. Hlavně
myslela na to, jak podivná věc to byla, že
v jednu chvíli člověk stál v záři indického
slunce, než se ocitl uprostřed oceánu a tu
se veze v cizím vozidle po cizích ulicích,
které nejsou jiné jako noc.

chtěl podotknout to samé.
„Si uhadla moji hádanku?“ řekl Kloboučník, který
se obrátil k Alence.
„Ne, nemám se poddat,“ odpověděla Alenka, „jaká je
odpověď?“
„Nemám nejmenší tušení,“ řekl Kloboučník.
„Já také ne,“ řekl Břežňák.
Alenka si unaveně povzddechla. „Myslím, že byste svůj
čas měli trávit lépe,“ řekla, „než jej plýtvat na hádanky,
které není odpověď.“

Anna. A hrozně škádlí
z nepříjemnosti se jí
řekla Anna. Není

... i se jménem
„ale jsem si
Slyšela jsem,
že by
... život.
...ho jméno
řekla Diana,
že se mu Julie
moc nelíbí. Slyšela
jsem, jak říká, že se
učil podle jejich pih.“
... ani nezmiňuj, snažně
...ntní, když jich mám tolik.
...saní napsi na zeď o klucích
pravdu ta nejloupejší věc.
... vidět, jak se někdo opovří
...ed“ mé jméno s nějakým kluci-
...ne,“ dodala spěšně, „že by to ně-
...pravdy udělal.“ Anna si povzddech-
...ěla, aby její jméno někdo napsal

... pomalu projížděla rozlehlými ulicemi.
Seděla s nohama skrčenýma pod sebou, opřená o své-
no otce, který ji objímal, zatímco koukala z okénka, po-
...orujíc kolemjdoucí, a v očích se jí zračila zvláštní
...řadumčivost, jako by už byla dospělá. Byla to tak malá
...venka, že by takový výraz v její tváři nikdo ne-
...ekával. I pro dvanáctileté dítě by to byl příliš vyzrálý
...hled a Sáře Crewové bylo pouhých sedm. Nicméně
...pravda, že vždy snila a přemýšlela o neobvyklých
...ech a nemohla si vzpomenout, kdy naposledy nebyli
...lmětem jejich myšlenek dospělí a svět, do nějž
...li. Zdálo se jí, jako by již žila velice, velice dlouho.
...vzpomínala na cestu z Bombaje, z níž se vrátila se
...otcem, kapitánem Crewem. Myslela na velkou
...o indické námořníky, kteří si to na ní tíše rázovali
...palubě, a na manželky mladých důstojníků, jež
...ražily přimět navázat s nimi rozhořčeně, jak
...u, co řekla. Hlavně však myslela na svět v záři
...í věc to byla, že v jednu chvíli se ocitla v záři
...no slunce, než se ocitl uprostřed oceánu a tu
...veze v cizím vozidle po cizích ulicích, kde
...stejně tmavý jako noc. Připadala si tak zma-
...tená, že se posunula blíže ke svému otci. „Tati,“ řekla

Crewové bylo pouhých sedm. Nicméně je
pravda, že vždy snila a přemýšlela o neob-
vyklých věcech a nemohla si vzpomenout,
kdy naposledy nebyli předmětem jejich
myšlenek dospělí a svět, do nějž patřili.
Zdálo se jí, jako by již žila velice, velice
dlouho. Nyní vzpomínala na cestu z Bom-
baje, z níž se vrátila se

... dlouho.
...učníková
...poznámka
...a přece zcela
...rozumím,“ řekla
...h už zase spí,
...hu horkého čaje
...že zatřásl hlavou
...šem, právě jsem
...máslu, víte.“ Alenka se mu zvědavě dívala přes
...„Jaké jsou to podivné hodinky!“ podotkla.
...kolikátého je, ale ne kolik je hodin!“
...„A proč by měly ukazovat, kolik je hodin?“ zabr-
...boučník. „Ukazují snad tvé hodinky, co je za rok?“
...„Ovšemže ne,“ odpověděla Alenka pohotově, „
...proto, že rok trvá tak dlouho.“
...„No, a s mými hodinkami je to zrovna tak,“ řek-
...boučník.
...Alenka se cítila hrozně zmatena. Kloboučníková p-
...se zdála naprosto beze smyslu, a přece zcela nep-
...mluvil anglicky. „Úplně vám nerozumím,“ řekla, ja-
...jen dovedla.
...„Ten Ploch už zase spí,“ řekl Kloboučník a na-
...lil m-
...trochu horkého čaje.
...Sedmispáček nevrle zatřásl hlavou a řekl, aniž ote-
...„Ovšem, ovšem, právě jsem chtěl podotknout to samé“

... všemže n-
...to je proto
...„No, a s-
...Alenka
...poznám-
...zcela
...nero-
...“
...n-

rameno.
„Ukazují

učel Klo-

ale to je

řekl Klo-

oznámka

nepochybně

ak slušně

u na nos

vřel oč

é.“

Zítřka ji jí vrátím.

mi na celé odpoledne p

těch perlových korálků z

si také vyrobila prstýnek?

že Minnie MacPhersonová jí

Andriana, jak říká Sáre G

Mar... první kompliment

...dovede si představit,

...du mám he

...je v podobě,“ řekla Marilla

...že Annin nos je pozoruhod

...to prozrazovat. To bylo p

...ho hladce. A dnes, za svěžího

...Diana bezstarostně upitaly

...stezce jako nejšťastnější dě

...čítka

...dám, že Gilbert Blythe d

...ve škole,“ řekla

...odpověděla Alenka,

...že rok trvá tak dlouho.

...nými hodinkami je to zrovna ta

...e cítila hrozně zmatena. Kloboučník

...ka se zdála naprosto beze smyslu, a přece

...nepochybně mluvil anglicky. „Úplně vám

...zumím,“ řekla, jak slušně jen dovedla.

...en Plech už zase spí,“ řekl Kloboučník a

...a nos trochu nevrle zatřásl hlavou a řekl, aniž otevřel

...Sedmispáče právě jsem chtěl podotknout to

...oči: „Ovšem, ovšem, právě jsem chtěl podotknout to

...samé.“

...„Už jsi uhadla mou hádanku?“ řekl Kloboučník,

...který se opět obrátil k Alence.

...„Ne, nechám se poddat,“ odpověděla Alenka, „jaka

...je odpověď?“

...nejmenší tušení,“ řekl Kloboučník.

...řekl Břežňák.

...povzddechla. „Myslím, že byste

...řekla, „než jej přlytvat na

...d.“

...„To jsem vsaktku byla,“ řekla Anna s přehledem.

...„Ale ani to nebylo tak tvrdé. Sedím s Dianou.

...Náš jezero Zářivých vod. Ve škole je spousta milých

...holek a u večere se bájecně bavíme hrami. Je skvělé

...Ale samozřejmě Dianu mám nejradši a to už tak

...zůstane. Zbožňuji Dianu mám nejradši a to už tak

...oproti ostatním. Všichni už čtou pátou knihu a já

...se teprve prokousávám čtvrtou. Případám si

...nemožná. Ale nikdo z nich nemá takovou před

...stavivost jako já, jak jsem brzy ziti

se opět obrátil k Alence

„Ne, nechám se poddat,“ odpově

odpověď?“

„Nemám nejmenší tušení,“ řekl Klo

„Já také ne,“ řekl Břežňák.

Alenka si unaveně povzddechla. „Mys

čas měli trávit lépe,“ řekla, „než jej ply

na které není odpověď.“

„Kdybys znala Čas tak dobře jako já,“ ř

„neřekla bys přlytvat jej“. Je to rozhodně

„Tomu nerozumím,“ řekla Alenka.

„Ovšemže ne,“ řekl Kloboučník a pohl

hlavou. „Je jasné, že jsi s Časem nikdy ani n

„To možná ne,“ odpověděla Alenka opatrně,

že si musím vyklepávat čas, když hraji na klav

„Ach, tak to je ono!“ řekl Kloboučník.

...mýšlela o neobvyklých věcech a nen

...pomenout, kdy naposledy nebyli předmě

...všlenně dospělí a svět, do nějž patřili. Zdálo se jí,

...žila velice, velice dlouho. Nyní vzpomínala na cest

...je, z níž se vrátila se svým otcem, kapitán

...Mýšlela na velkou loď, na indické námoř

...ní tíše rázovali křížem křížem, na dě

...ami na horké palubě, a na manželky ml

...řekla. Hlavně však myšlela na to, jak po

...v jednu chvíli člověk stál v zá

...se ocitl uprostřed oceánu

...i tak zmat

Jednoho ponurého zimního dne, kdy ulice Lo

halovala ta... stá, nažloutlá mlha, až bylo třet

pouliční... a ve výlohách obchodů plan

plynovy... ap, jako by byla noc, zvláště

dívka se... jako by byla noc, zvláště

rozlehlými ulicemi.

Seděla s nohama skrčený

otce, který ji objímal, zatím

kolemjdoucí, a v očích se jí

jako by už byla dospělá. Byla to tak malá d

kový výraz v její tváři nikdo neočekával. I

dítě by to byl příliš vyzrálý pohled a Sá

pouhých sedm. Nicméně je pravda, že

mýšlela o neobvyklých věcech a nemoh

kdy naposledy nebyli předmětem její

a svět, do nějž patřili. Zdálo se jí, jako b

lice dlouho. Nyní vzpomínala na cestu

vrátila se svým otcem, kapitánem C

indické námořníky,

STRÁNKY & SPOL.

Tily a knižní tuláci

ANNA
JAMESOVÁ

Ilustrovala Paola Escobarová

FRAGMENT

PAGES & CO. (1) – TILLY AND THE BOOKWANDERERS
Text copyright © Anna James 2018
Illustrations copyright © Paola Escobar 2018
Translation © Anna Kučerová, 2022 translated under license
from HarperCollins Publishers Ltd

ISBN tištěné verze 978-80-253-5985-3
ISBN e-knihy 978-80-253-6121-4 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

*Pro mou sestru Hester, jejíž srdce je naplněno
stejnými příběhy jako to mé.*

1

POHLED Z BRÁNY LUNAPARKU

Matilda Stránková zatlačila do dveří Stránek & spol., zhluboka se nadechla a nasála známou vůní čerstvě dohořelých svíček, hořké čokolády a samozřejmě knih. Na okamžik zapomněla, že je celá pocákaná kalnou vodou, a prostě se těšila na týdenní prázdniny, které se před ní rozprostíraly jako pohled z brány lunaparku. Dobrá nálada jí ale zmizela ve chvíli, kdy jí vlhkost prosákla punčochami. Zachvěla se. Rázně prošla dveřmi, jež spojovaly knihkupectví s úzkým domem, kde žila se svými prarodiči, a nechala je za sebou zabouchnout. Školní tašku hodila na kuchyňský stůl – neúmyslně tak shodila na zem několik brambor – a žuchla sebou na židli.

Zarazila se a čekala na reakci své babičky. Když se konečně otočila, Tily si teatrálně položila ruce na stůl a položila na ně hlavu.

„Veselé pololetí, Tily,“ řekla babička a rozpačitě se rozhlížela kolem. „Co se u všech všudy děje? A proč si to vybíjíš na bramborách?“

Tily se začervenala, seskočila ze židle a s rozpaky je začala sbírat.

„Jsi celá promočená, to tam pořád prší?“ vykoukla babička z okna kuchyně. Tily si klekla, aby zachránila zbloudilou bramboru, která se zakutálela do kočičího pelechu, a babička svou vnučku láskyplně pohladila po vlasech. Tily si povzdechla a opřela se babičce o nohy.

„Grace projela na kole kaluží a celou mě pocákala.“

„Určitě to ale neudělala schválně, že ne?“

Tily si nesouhlasně odkašlala.

„Nejste vy dvě náhodou nerozlučná dvojka?“

„To bylo předtím, když jsme byly ještě malé. Má teď nové kamarádky,“ řekla Tily. „Dostala se do netballového týmu a chce být pořád jen s nimi. Každý den sedí s Ammarou a Poppy.“

„Viděla jsem už Ammaru a Poppy?“

„Ne, šly ke svaté Enid a od té doby jsou pořád spolu.“

„No a proč je nepozveš přes prázdniny k nám? Abyste se lépe poznaly.“

„Nemyslím si, že by přišly,“ řekla Tily nejistě. „Když jim chci něco říct, vždycky si něco špitají a něčemu se hihňají.“

„Třeba by tě překvapily. Dokud se nezeptáš, nikdy nevíš,“ řekla babička. „Bud' statečná, Matildo. Bud' statečná, bud' –“

„Bud' statečná, bud' zvědavá, bud' laskavá,“ přerušila ji Tily. „Já vím.“

„To jsme vždycky říkali tvé mamince.“

„Já si jen myslím, že některým bylo dáno do vínku víc odvahy.“

„Ty nejdůležitější věci jsou často ty, které nám do vínku dány nebyly,“ řekla babička. „Tak, co takhle si sundat tu mokrou školní uniformu a dát si sprchu? Udělám ti horkou čokoládu a oslavíme začátek prázdnin.“

O dvacet minut později byla Tily čistá a převlečená do suchého a nesla dva hrníčky s horkou čokoládou se šlehačkou – jeden pro ni, druhý pro dědečka. Zády se opřela do dveří kuchyně, aby je otevřela, a nacouvala tak do knihkupectví. Stránky & spol. byly Tilyino oblíbené místo. Zvenčí, z rušné severní londýnské hlavní třídy, vypadaly jako naprosto normální knihkupectví, ale jakmile byl člověk uvnitř, nedokázal úplně pochopit, jak se mezi ty obyčejné stěny všechno dokázalo vejít.

V knihkupectví bylo pět pater rohů a kójí, pohovek a měkoučkých křesel a labyrint polic s knihami, který se rozpínal všemi směry. Na jedné stěně se vinulo točité schodiště a do těžko dostupných koutů se natahovaly malované dřevěné žebříky. Když se sluneční paprsky opřely do vysokých klenutých oken a ve vzduchu se roztančily prachové částičky, člověk si připadal trochu jako v kostele. Za hezkého počasí byla i podlaha knihkupectví pokrytá slunečním svitem a místní kočka, která pro svou zvědavou povahu získala jméno **Alenka**, se často vyhřívala na těch nejteplejších místech.

Velký krb za pokladnou byl v létě zcela obklopený nej-různějšími květinami, ale nyní, jelikož byl říjen, v něm praskal oheň.

Tily nikdy nebyla dál než pár kilometrů od Londýna, ale na stránkách knih se cítila jako ostrřílená cestovatelka: uháněla po střechách Paříže, učila se létat na koštěti a spatřila polární záři z paluby lodi. Prozkoumala říše divů a tajuplné zahrady, v nichž se ukrývaly zvědavé a zarputilé dívky. O některých knihách vedla dlouhé debaty s dědečkem nad lívanci pokapanými máslem, a objevila příběhy, jež četla znovu a znovu, dokud jejich záře nezastínila nekonečné písemky ve škole. Nalezla přátelství prostá složitých společenských školních pravidel. Tily občas připadalo, že nějaká vyučovací hodina, kde se probíralo přátelství, proběhla, jenže ji prošvihla a od té doby nedokázala udržet krok.

Dědeček stál za pokladnou, třídil knihy, které si zákazníci objednali, pároval účtenky s tituly, úhledně je skládal na sebe a připravoval je tak k vyzvednutí. Tily se podařilo položit druhý hrneček s horkou čokoládou na pokladnu, aniž by většinu vylila.

„Veselé prázdniny, Tily!“ řekl a přitůkl si s ní. Pořádně se napil a předstíral, ostatně jako vždycky, že nevěděl, že mu šlehačka zůstala na horním rtu. „Máš moc úkolů?“

„Musím přečíst knížku, kterou jsem ještě nečetla,“ nasadila Tily kamennou tvář.

„Bože můj, zlatíčko,“ usmál se děda. „Měla bys na to raději hned hupsnout, abys to vůbec za ten týden stihla!“

Tily se zachichotala a prstem nabrala šlehačku. Myslela na štos pěti knih připravených na prázdninové čtení, který měla u postele. „Paní Tkadlecová říkala, že po prázdninách začneme s projektem o našich oblíbených knižních postavách, a že pokud chceme mít trochu náskok, tak se máme zamyslet, kdo by to byl. Koho by sis vybral ty?“

„To je mi otázka,“ řekla děda a slízl si šlehačku z horního rtu. „Musím přiznat, že jako první mě napadl Sherlock Holmes, ale než ti dám konečnou odpověď, budu se nad tím ještě muset zamyslet. No, a kromě té tvé obzvláště namáhavé práce, co dalšího máš tento týden v plánu? Staví se Grace?“

„Nevím, proč se s babičkou pořád ptáte na Grace,“ řekla Tily.

„To že děláme?“ odpověděl děda překvapeně. „Tak měl jsem za to, že je to tvá nejlepší kamarádka.“

„Nemám nejlepší kamarádka,“ řekla Tily neústupně. „Uvědomila jsem si, že ve škole není nikdo, kdo by se na to hodil.“

„A kdo přesně se na to hodí?“

„Někdo, kdo při tobě stojí a koho nikdy neomrzí s tebou mluvit. Někdo, kdo má rád dobrodružství, je chytrý a odvážný a vtipný...“ vyjmenovávala Tily svá kritéria a počítala je přitom na prstech. „Někdo jako Anna Shirleyová nebo Alenka z říše divů – to jsou *moje* oblíbené postavy, jen tak mimochodem.“

„Nejsem si jistý, zda jsou kamarádi tak univerzální, Tily,“ řekl dědeček opatrně. „Občas se přítel vyklube z někoho, do koho bys to nikdy neřekla. Přátelé by z tebe měli dostat to nejlepší, ne být stejní jako ty. Jsem si jistý, že ty se taky k někomu perfektně hodíš.“

Tily se pokusila představit si sama sebe jako ideální kamarádku. Jenže když se nad sebou pořádně zamyslela, nedokázala se spatřit v jasném světle, jako by se dívala na rozmazanou fotografii. Kdykoli se srovnala s postavami, které potkala v knihách, jejich inkoust a papír jí připadal mnohem skutečnější než její vlastní kosti a kůže.

„A zatím máš pořád ještě mě,“ pokračoval dědeček. „Pokud teda sháníš nejlepšího kamaráda v pokročilém věku s vousy a knihkupectvím.“

„Přesně,“ řekla Tily a snažila se ze své mysli vyhnat všechny myšlenky na hypotetické nejlepší přátele. „Nepotřebuju nikoho, kdo nebydlí ve Stránkách & spol.“

NIKDO VE SKUTEČNÉM ŽIVOTĚ NEZAŽÍVÁ TA PRAVÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Další ráno Tily probudilo bubnování dešťových kapek do střešního okna doprovázené padajícím podzimním listím. Pro knihkupectví znamenal déšť tiché dny, jelikož lidé zůstávali zavření doma, až na zvláštní skupinku umolousaných čtenářů, kteří využívali prostory kavárny, aby uschli, a čekali, až aspoň na chvíli přestane pršet. Tily si užívala prázdniny v rytmu rituálů obchodu a vychutnávala si každičký okamžik stereotypu prvního prázdninového dne: kapitola nové knihy v posteli, zatímco všude okolo byl ještě klid; obléknutí čehokoli, jen ne školní uniformy; líná snídaně v podobě dědova toustu nakrájeného na kousky a dokonale uvařených vajec.

„Tak co máš dneska v plánu?“ zeptala se babička a podala Tily hrnek čaje s mlékem.

„Převážně čtení,“ odpověděla Tily.

„Chceš se se mnou pak projít po lese?“ navrhl dědeček. „A taky se potřebuju stavít do květinářství kvůli potvrzení objednávky květin na středěční večírek v říši divů a tvůj cit pro barvy by se mi hodil. Občas mám pocit, že jsme s tím večírkem stvořili monstrum. Zdá se, že zákazníci a vydavatelé rok od roku očekávají extravagantnější téma.“

Tily pokrčila rameny, načež se obrátila na své prarodiče s vážným pohledem ve tváři. „Nepřáli jste si někdy, aby se nějaký váš docela dobrý kamarád ocitl ve smrtelném nebezpečí? A vy ho tak mohli zachránit?“

„Není to zrovna něco, o čem bych moc přemýšlela,“ odpověděla babička a s dědou si vyměnili pohledy.

Tily si povzdechla. „Prostě bych si jen přála dělat něco zajímavějšího než jít do květinářství,“ řekla. „Nikdo ve skutečném životě nezažívá *ta pravá dobrodružství*.“

„Kdybych se nebál, že z toho budu mít průšvih, řekl bych, že kdo nedokáže najít dobrodružství v lesích, postrádá představivost,“ řekl děda.

„Víš, co tím myslím.“

„Vím, zlato, ale kvůli dobrodružství, dokonce i těm malým, nikdy neuškodí mít oči otevřené.“

„A prozatím,“ vložila se do toho babička, „se můžeš ponořit do nějakého knižního dobrodružství a pak se můžeme vydat na tu procházku, pokud tedy někdy přestane pršet.“

Tily otevřela dveře knihkupectví a zamířila za Jackem, který se staral o útulnou kavárnu v rohu přízemí. Když došla k nesourodé sbírce stolů a židlí, Jack nebyl nikde k nalezení. Šla se tedy podívat, zda tu jsou nějaké dortíky, které by mohla ochutnat. Jenže jakmile se natáhla pro vláčně vypadající čokoládový brownie, Jackova hlava se náhle vynořila zpoza pokladny.

„Aha! Přistižena při činu!“ zvolal.

„Jen jsem se dívala,“ řekla Tily rozpačitě dřív, než si všimla jeho širokého úsměvu. „Proč máš na čele med?“ zeptala se.

„Experimentuju s cake pops,“ zvedl tvořítko na led

plně lepkavého medu. „Pamatuješ na knižní sérii *Vzdálený strom* od Enid Blytonové? Jak tam jedí dortíky naplněné medem, které vybuchnou, když do nich kousneš? Chci ten med zmrazit, abych ho mohl zapéct do cupcaků. Teda snad se mi to povede, ten med totiž jaksi nespolupracuje.“

Jack, devatenáctiletý chlapec, který šetřil na studium cukrářské školy v Paříži, bral svou roli knihkupeckého pekaře velice vážně a pořád se snažil péct dorty a pečivo z knih. Tily od něj obdržela přísné instrukce: vždy když v knize narazila na jídlo, které znělo obzvlášť chutně, musela mu to ihned povědět. Měla podezření, že čerpá inspiraci i z nových kuchařek, protože čas od času trčely z poličky, jako by je tam někdo vrátil ve spěchu, a jejich hřbety byly umazané od polevy.

„Dala by sis horkou čokoládu?“ nabídl jí Jack, jakmile hrubě narval tvořítko na led do maličkého mrazáku kavárenské lednice. „Přinesu ti ji nahoru.“

Tily přikývla, zazubila se a zamířila do svého oblíbeného čtecího koutku v prvním patře. O deset minut později si Jack sedl vedle ní. Opatrně držel ták se dvěma hrnký, z nichž stoupala pára, a se dvěma brownies. „Kdyby si tví

prarodiče všimli, že jsem ti tak brzo po snídani dal brownies, řekni jim, že se jedná o veledůležitý experiment na ten večírek, jo?“

Dloubl ji loktem. „Co to čteš?“

Tily mu ukázala obal knihy – modrý a třpytivý.

„Zrovna jsem začala. Je to o mořských pannách a pirátech a oceánu. Asi to není nic pro tebe.“

„No, popravdě, slečno Tily, musím vás upozornit, že pro knihy o pirátech a oceánu mám slabost,“ řekl. „Ale

vlastně se mi líbí všechno. Neodolám příběhům, které se odehrávají ve vesmíru, obzvlášť když se v nich děje něco podivného nebo mají super zápletku. A pokud je tam nějaký inteligentní robot, tak je to ještě lepší. Hlavně když se ukáže, že je to záporák. Víím, že už bych to měl dávno vědět, ale jaké jsou tvoje nejoblíbenější knížky?“

„Mí dva favoriti jsou *Anna ze Zeleného domu* a *Alenka v říši divů*,“ odpověděla Tily sebejistě. „Anna a Alenka jsou mé oblíbené postavy.“

„A proč je máš tak ráda?“

Odmlčela se. „Ze spousty důvodů, ale hlavně proto, že se zdají být skutečné, i když o nich zrovna nečtu.“

„Co myslíš tím ‚skutečné‘?“ zeptal se Jack.

Tily se nad otázkou zamyslela.

„No, občas, když nevím, co dělat, přemýšlím, co by udělala Anna. Nebo bych třeba chtěla povědět Alence, co jsem se dozvěděla, ale pak si uvědomím, že nejsou skutečné a že za nimi nemůžu jít ani si s nimi promluvit.“

Jack se pousmál. „Knižní postavy jsou často mnohem konzistentnější než lidi v našem okolí. Všechny ty zapeklité životní situace nám pořád házejí klacky pod nohy. A když už o tom mluvíme,“ řekl a oprášil si drobky ze zástěry, zatímco se knihkupectvím rozezněl pípavý zvuk, „cake pops volají! Za chvíli přijď ochutnat.“

Zvedl se z měkoučké pohovky, zmizel na schodišti a nechal Tily o samotě s její knížkou.

O chvíli později Tily z jejího podmořského dobrodružství vyrušil babiččin smích, který se nesl schodištěm. Tily si nemohla vzpomenout, kdy ji naposledy slyšela takhle

se smát nebo kdy se takhle smála ona sama, takže se po špičkách vykradla do dalšího poschodí, aby zjistila, co babičku tak rozesmálo. Našla ji, jak si skrčená v rožku utírá slzy, zatímco žena s tmavými kudrlinami svázanými do drdolu kolem sebe živě mávala rukama. Vypadala o dost mladší než babička a měla na sobě dlouhé staromódní šaty. Tily chtěla vědět, co babičku tak pobavilo, a tak se připlížila blíž, aniž by je vyrušila.

„A víš, otočil se na něj a řekl tím nejnesnesitelnějším hlasem: ‚Je celkem slušná, ale není tak pěkná, aby mě uvedla v pokušení. Říkám ti, Elí, držela jsem Šarlotu velmi pevně za ruku, abych mu nešla říct, co si myslím o těch jeho způsobech, navíc když je ve městě nový. Moje matka tak majetnému muži samozřejmě odpustí téměř vše, i když tohle podrobilo zkoušce i její odhodlání.“

Tily už nedokázala odolávat babiččinu hihňání, a tak si hlasitě odkašlala a vyšla zpoza rohu. Babička však byla sama.

„Ach, Tily!“ řekla poněkud hýkavým hlasem. „Jsi v pořádku, zlato?“

„Kam ta žena zmizela?“ zeptala se Tily a zmateně se rozhlížela okolo. Nechápala, kam tak *rychle* a *tiše* odešla.

Babiččin smích náhle ustal. „Jaká žena?“ narovнала se. „Ta, se kterou jsi teď mluvila, jaká jiná,“ odpověděla Tily. „Ta s tmavými vlasy a v dlouhých šatech – ta, co tě tak rozesmála!“

„Aha, ta,“ řekla babička pomalu. „To je Líza, přítelkyně z dávných dob. Ty jsi ji zahlédla, že?“

„Vždyť seděla přesně tady, když jsem vyšla po schodech,“ opáčila Tily zmateně. „Kam zmizela?“

„Musela okolo tebe proklouznout. Víš, že je to tady jak v králičí noře, není možné mít přehled o tom, kde všechno a všichni jsou. Vždyť vás tu pořád ztrácím!“ pravila babička vyrovnaněji. „Ale nechme toho už! Co tvá kniha?“

Tily měla velmi silný pocit, že jí babička něco neříká.

„Jak dlouho už Lízu znáš?“ zeptala se.

„Ach, už dlouho.“

„Ale není stará, že?“ pokračovala Tily.

„Ne, předpokládám, že ne. Ale je to stará duše.“ Babička se usmála. „Je... víš, Tily, popravdě řečeno, jeden z důvodů, proč s ní tak ráda trávím čas, je, že mi hrozně moc připomíná tvou maminku.“

„Maminku?“ Tily cítila, jak se jí divoce rozbušilo srdce. Dychtivě se posadila naproti babičce do prázdného křesla.

„Nemyslím něčím specifickým,“ řekla babička. „Spíš jejím držením těla, smyslem pro humor, stylem, jakým vypráví příběhy. Tvá maminka mě rozesmávala stejně jako Líza.“

„A znala ji maminka taky? Byly kamarádky? Kolik je Líze let?“ ptala se Tily.

„Ach, je trošku starší, než vypadá. Lízu jsem poprvé potkala několik let předtím, než tvá máma odešla. Musím zjistit tajemství její péče o pleť!“

Tily, která svou matku viděla naposledy jako miminko, si s touto novou informací připadala, jako by ji někdo praštil palicí po hlavě. Beáta Stránková odešla, když byla Tily ještě malinká. Jak Tily vyrůstala, zvykla si, že se o mamince nemluví, aby se neotevřely staré rány, které zřejmě sužovaly babičku s dědečkem. Občas se stalo, že když se Tily moc ptala, děda pak na několik dní zmizel – sice byl fyzicky přítomen, ale zdálo se, že sotva vnímá, co se kolem něj děje. Ignoroval zákazníky a s nimi i Tily.

Takže když se jí tyto vzácné drahokamy v podobě informací dostaly do rukou, shromažďovala je a přísně střežila.

„Ale dost už tlachání o starých přátelích,“ uzavřela babička rozhovor neústupným kývnutím hlavy. „Máš chvílku, že bys mi pomohla ve skladu?“

Tily přikývla, a jak scházely ze schodů, babička ji vzala za ruku. V přízemí na ně však okamžitě vyskočil Jack, v jehož tváři se zračila panika.

„Potřebuju pomoc!“ naříkal.

„Co se děje?“ zeptala se babička a Tily si představila hromadu strašlivých nehod, v nichž hlavní roli hrál med nebo nože nebo obojí.

„Nemůžu najít vanilkovou tresť!“ křičel Jack, čímž na sebe přitáhl ostražitou pozornost dvou návštěvníků kavárny, a kočka Alenka opovrženímhodně zvedla hlavu z polstrovaného křesla, které si pro sebe dnes ráno uzmula.

Babička si povzddechla.

„A nic víc?“ řekla Tily. „Myslela jsem, že ses zranil. Že je to naléhavé.“

Jack vypadal překvapeně.

„To je naléhavé. Musím tu vanilku přidat do těsta hned teď. Nemáš náhodou nějakou v kuchyni, Elí, nebo nemohla by ses jít zeptat Mary, Tily?“

Babička se zhluboka nadechla. „Tily, ty zkontroluj kuchyni a podívej se, jestli nějaká není ve spíži. Já jdu zpátky do skladu.“

„Nepotřísni mi knížku medem,“ řekla Tily příkře, a než se vydala do kuchyně, odložila knihu, kterou měla s sebou, za pult.

Ve spíži nic nenašla, a tak prohrabala kredence v kuchyni, jenže ani tam žádnou vanilkovou trešť neviděla. Zdálo se jí, že v poličkách je zároveň všechno a nic, což byl důsledek dědovy neschopnosti cokoli vyhodit – protože co kdyby se to náhodou někdy hodilo –, ačkoli to Tily a babičce připadalo jako haraburdí. Našla jednu oranžovou ponožku, několik tužek a pouze červené karty z hracího balíčku, ale vanilku žádnou.

A pak, pod hromadou prázdných krabic od bot, našla zaprášenou lepenkovou krabici zalepenou balicí páskou. Na horní klopě bylo černým zvýrazňovačem na-

Nikdo ve skutečném životě nezažívá ta pravá dobrodružství

psáno „Beiny knihy“. Tily cítila, jak se jí svírá srdce v hrudi a někde hluboko uvnitř prasklo něco, co nedokázala úplně rozpoznat. Tohle byly příběhy její mámy.

VZPOMÍNKY OSTATNÍCH

Tily krabici dotáhla do kuchyně. Zašlá páska se trhala, když se ji snažila odlepit.

Lomoz z knihkupectví se rozplynul. Ruka se jí zatoulala na krk a nahmatala maličkatý přívěsek zlaté včelky – dárek, který dostala od matky, když se narodila. Bea měla ten samý.

Tilyina představa maminky se skládala ze starých fotek a vzpomínek ostatních. Nikdo nevěděl, kam se Beáta Stránková poděla. Proto se to prázdné místo po ní nedalo jen tak zacelit.

Tily se už téměř přestala ptát, ale když už k tomu došlo, rozhovory o Beině zmizení končily vždy stejně.

„Zlato, řekli jsme ti všechno, co víme, a co si myslí policie. Není dobré dlít na tom, co se stalo,“ řekl vždy jeden z jejích prarodičů.

„Ale policie si myslí, že byla nešťastná a prostě odešla, aby někde začala znovu. Nerozumím, proč by to udělala hned potom, co jsem se narodila, kdyby...“ Pro Tily bylo těžké vyslovit zbytek věty nahlas.

Pak vždy přišla ujištění: „Tily, měla tě moc a moc ráda. To víme naprosto jistě.“

„Nechápu tedy, proč by odcházela, pokud mě měla tak moc ráda.“ Tily si nemohla pomoci, pořád jí to vrtalo hlavou. Vždy u toho cítila, že se jí do očí hrnou slzy.

„Tily, zlato, ani my tomu nerozumíme. Kéž bychom mohli,“ řekla by babička a děda by si, jako vždycky, tiše otřel oči svým látkovým kostkovaným kapesníkem.

Tily se přinutit vrátit se v myšlenkách zpět ke krabici před sebou. Uvnitř byly hromady starých knih se zažloutlými stránkami a roztrhanými a zničenými obaly. Tily na ně chvíli zírala a váhala, se kterou začít, jenže než stihla vytáhnout první knížku, uslyšela volat Jacka.

„Tily! Vanilka! Zrovna ti mažu med na knížku!“

Tily si povzdechla a odstrčila krabici stranou. Chtěla počkat, až ji nikdo nebude rušit, aby se na ni pořádně podívala – stejně tak se vždy ujišťovala, že bude mít čas vychutnat si novou knihu.

Vrátila se do knihkupectví zpátky k Jackovi. „Žádnou vanilku jsem nenašla, měl by ses zeptat Mary,“ řekla Tily.

„No, tak do toho,“ ukázal Jack netrpělivě. „Jdi a zeptej se.“

Tily už otevírala pusou, aby se vymluvila. Chtěla se vrátit ke krabici s knihami. Jenže ji nenapadla žádná slova, a tak se otočila na podpatku, popadla deštník u dveří, ale šlápla na něco mazlavého a uklouzla. Podívala se pod sebe a na dřevěné podlaze spatřila napůl snědený sendvič. Když ho zvedla, nesouhlasně zamlaskala. „Jako vážně, kdo jí sendvič s marmeládou?“ Zbytek hodila do koše před knihkupectvím a namířila si to přes ulici do kavárny U Drobků, kterou vlastnila Mary Ryšavá.

Vztah Mary a Jacka byl už spoustu let naplněn převážně láskyplnou a jednostrannou rivalitou. Mary Jackovi pořád půjčovala přísady, které mu chyběly, a dávala mu tipy na pečení.

Když Tily vešla dovnitř, nad dveřmi se rozcinkal zvonek. Mary si hned nevšimla, zato jí padl do oka Oskar, Maryin syn, který seděl u stolku vzadu a jedl toust. Za okamžik se za pultem objevila sama Mary. Nesla ták s cupcaky politými polevou v pastelových odstínech, který následně předala páru se spokojeně broukajícím dítětem.

Když Mary spatřila Tily, zakřenila se, a jakmile se rodina posadila, pokynula jí, ať jde blíž.

„Jakpak ti můžu pomoci?“ zeptala se Mary. „Jack zase experimentoval?“

„Snaží se o cake pops z knížek Enid Blytonové,“ vysvětlila Tily, „ale došla mu vanilka, a tak se chtěl zeptat, jestli bys mu náhodou trochu nepůjčila?“

„Jistě, jistě,“ řekla Mary. „Posaď se. Vezmu z kuchyně. Chceš mezitím oběd? Vypadáš trochu bledě.“

„Jsem v pohodě,“ pravila Tily. Prohlédla si Mary, aby zjistila, jestli má chuť s ní sdílet novinky o nalezené krabici. „Našla jsem nějaké máminy staré věci. Mám kvůli tomu takovou podivnou náladu. Nemám toho po ní moc.“

„Ale zlato. Chápu, že tě to rozhodilo,“ řekla Mary a políbila Tily na temeno hlavy. Její ruka na Tilyině rameni spočívala o něco déle než obvykle a pak Tily ucítila stisk. Mary nato zamířila zpět do kuchyně. „Posaď se. Hned přijdu.“

Poté, co se kuchyňské lítačky zavřely, Tily pohlédla na Oskara. Málokdy se tu potkali a navíc odešel na jinou základní školu, takže ačkoli nějaké hodiny sdíleli, nikdy spolu moc nemluvili.

Pokusila se nenuceně projít okolo.

„Už jsi začal s domácím úkolem na angličtinu?“ zeptala se a Oskar vzhlédl.

„Ne?“ odpověděl překvapeně Oskar. „Vždyť je první den prázdnin. Máme přečíst knížku od autora, od kterého jsme ještě nic nečetli, že jo?“

„Jasnačka,“ řekla Tily nadšeně. „Nejlepší domácí úkol, co jsme mohli dostat.“

„Napadlo mě... že bych se porozhlédl ve Stránkách & spol.? Třeba? Pokud to nevádí?“ zeptal se.

Tily se rozzářila. „To je super nápad! Můžu ti pomoci s výběrem, jestli chceš. Co rád čteš?“